

การนำโดรนมาใช้ในงานสืบสวนของสถานีตำรวจ

How drone utilizes for investigation in the police station

อิสราพันธ์ บุญเผย¹

Isaraphan Bunphoei

บทคัดย่อ

ปัจจุบันตามที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ พบว่า ได้มีการนำเอาอากาศยานไร้คนขับหรือที่นิยมเรียกกันว่า โดรน (Drone) มาใช้งานกันอย่างหลากหลายรูปแบบ ในหลายวงการ เนื่องจากศักยภาพอันโดดเด่นของโดรน ที่สามารถบินถ่ายภาพและวิดีโอได้ในมุมสูง ทั้งยังบินขึ้นลงได้ในพื้นที่จำกัด มีรัศมีทำการบินที่กว้างไกล และยังสามารถควบคุมให้โดรนบินไปได้เหนือสภาพภูมิประเทศที่อาจยากลำบาก ในการเข้าถึงทางภาคพื้นดิน ซึ่งคุณสมบัติอันโดดเด่นของโดรนเหล่านี้ ทำให้นำมาใช้ในกิจการตำรวจได้เป็นอย่างดี สำหรับวงการตำรวจไทยที่ผ่านมาพบว่าการนำโดรนมาใช้งานสืบสวนบ้างแล้ว เช่น การใช้โดรนไล่ล่าผู้ต้องหาที่หลบหนีการจับกุมในคดีอาชญากรรม หรือนำโดรนมาใช้ในการป้องกันอาชญากรรม และงานจราจร แต่ยังถือได้ว่าเป็นไปในวงจำกัด เนื่องจากอาจเป็นเรื่องใหม่สำหรับตำรวจไทย ในงานสืบสวนของสถานีตำรวจนั้น โดรนสามารถนำมาช่วยในการปฏิบัติงานได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนจำเป็นต้องเริ่มเรียนรู้การนำโดรนมาใช้ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติ บทความนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ในการนำโดรนมาใช้งานสืบสวนของสถานีตำรวจ โดยการนำเสนอให้เห็นถึงรูปแบบการใช้งานโดรนในลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสืบสวนของสถานีตำรวจในภาพกว้าง และมองไปถึงการใช้งานโดรนในอนาคตในงานสืบสวนของสถานีตำรวจ

¹ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ: Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy
Corresponding author, e-mail sandisara@gmail.com, Tel. 086-8437142

คำสำคัญ : โดรน, ผู้ต้องหา, งานสืบสวน, สถานีตำรวจ

ABSTRACT

Nowadays, on social media see that unmanned aerial vehicle (UAV) or called drone use in varies fields, because of the effectiveness that it can take a photo from a top view, take-off and land in small space, and can fly so long and far. , also, it can fly over the area that cannot go in easily on road trips. In-Thailand police field, drones already are used in searching suspects that commit crimes such as drug smuggling cases or even in traffic surveillance but drones may be in limited use widespread. The drone is still a new issue for Thai police, but, I think drones can be utilized more in the area of investigation. Detective needs to know how to use a drone. The objectives of this study aimed to examine and clarify how drone use for investigation in police station and to go further drone police's going to be in the future.

Keywords: Drone, Suspect, Investigation, Police Station

บทนำ

โดรน (Drone) ปรากฏความหมายตามวิกิพีเดีย หมายถึง อากาศยานที่ไร้นักบินหรือคนขับบนเครื่อง (Unmanned Aerial Vehicle: UAV) ซึ่งมีระบบการสื่อสารและการควบคุมจากภาคพื้นดินกับตัวอากาศยาน ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมโดยคนหรือจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งโดรนมีกำเนิดมาตั้งแต่ในยุคสงครามโลก แรกเริ่มโดรนมีรูปร่างแบบเครื่องบินมีปีก (Fix-wing) ใช้งานครั้งแรกในวงการทหารทำการบินสอดแนม และบินตระเวนหาข่าวในพื้นที่ของศัตรู รวมทั้งบินโจมตีพื้นที่เป้าหมายเพื่อทดแทนและลดการสูญเสียของนักบิน จนเมื่อสงครามโลกสิ้นสุดลง มีผู้เห็นคุณลักษณะเด่นของโดรนว่านอกจากจะสามารถลดการสูญเสียนักบินได้แล้ว โดรนยังมีระบบที่ไม่ซับซ้อน จึงมีการพัฒนาให้โดรนมีขนาดเล็กลง และปรับปรุงแบบโดรนจากที่มีปีกแบบเครื่องบิน เปลี่ยนมาเป็นที่ใช้ใบพัดแบบเฮลิคอปเตอร์มี 4 ใบพัด ทำให้สามารถบินขึ้นลงได้ในแนวดิ่งและใช้พื้นที่จำกัด ในประเทศไทยมีการนำเอาอากาศยานไร้คนขับหรือโดรนเข้ามาใช้ตั้งแต่สมัยสงครามร่มเกล้า ซึ่งเป็นสงครามระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปัจจุบันด้วยความเจริญของเทคโนโลยี ทำให้มี

ผู้ผลิตโดรนออกมาจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ และพัฒนาโดรนจนมีขนาดเล็ก น้ำหนักเบาและมีสมรรถนะที่สูง สามารถติดกล้องและบินถ่ายภาพในมุมสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีรัศมีการบินกว้างไกล นักบินหรือผู้บังคับโดรนสามารถนำโดรนติดตัวไปใช้ปฏิบัติงานในสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก มีความคล่องตัว และมีราคาไม่แพงเมื่อเทียบกับเครื่องบิน ปัจจุบันมีการนำโดรนไปใช้งานในลักษณะต่าง ๆ มากมาย อาทิ ในเชิงกีฬา สันทนาการ เชิงพาณิชย์ วงการบันเทิง ช่างภาพ นักข่าว วงการเกษตร และวงการวิชาการ เป็นต้น โดรนที่วางขายกันตามท้องตลาดแบ่งคร่าว ๆ ออกได้เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือโดรนที่มีลักษณะเป็น โดรนของเล่น มีขนาดเล็ก น้ำหนักเบา ราคาไม่แพง เหมาะสำหรับซื้อมาเล่นเพื่อความสนุกสนานบันเทิง กลุ่มที่สองเป็นโดรนที่มีลักษณะใช้ในการทำงานหรือประกอบอาชีพ ซึ่งโดรนประเภทนี้ จะมีราคาสูงขึ้นมา โดยมีคุณสมบัติและประสิทธิภาพสูงกว่าโดรนแบบของเล่น ซึ่งโดรนทั้งสองกลุ่ม คนทั่วไปสามารถหาซื้อเป็นเจ้าของและนำไปใช้ประโยชน์ได้ค่อนข้างสะดวกภายใต้กรอบของกฎหมายปัจจุบัน

การลงทะเบียนและแจ้งการครอบครองโดรน

ผู้ที่มีโดรนไว้ในครอบครองจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายการเดินอากาศตาม พ.ร.บ.การเดินอากาศ พ.ศ.2497 มาตรา 24, 78 และมาตรา 80 พ.ร.บ.การเดินอากาศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.2553 และ พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ.2558 ซึ่งการขึ้นทะเบียนและแจ้งการครอบครองโดรนต้องทำกับ 2 หน่วยงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งเป็นการขออนุญาตใช้คลื่นความถี่ และการขึ้นทะเบียนผู้บังคับอากาศยานโดรน ที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (CAAT) นอกจากนี้ผู้ที่มีโดรนไว้ในความครอบครอง จะต้องมีการทำประกันภัยให้กับโดรนที่ตนเองมีไว้ในความครอบครองในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ ซึ่งมีการเสียค่าเบี้ยประกันเป็นรายปี แต่สำหรับหน่วยงานราชการบางหน่วยงาน เช่น หน่วยงานทหาร ตำรวจ ศุลกากร หรือหน่วยราชการอื่น ๆ ตามประกาศของกระทรวง อาจไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายการเดินอากาศทั้งฉบับ แต่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายเดินอากาศบางส่วน เช่น การทำแผนบิน หรือการปฏิบัติตามกฎหมายจราจรทางอากาศ จะต้องเป็นไปตามกฎหมายการเดินอากาศ ส่วนหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตและเงื่อนไขในการปล่อยโดรนขึ้นบินนั้น เป็นไปตามประกาศของกระทรวง สำหรับหลักเกณฑ์การขออนุญาต และเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยาน ซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 มีสาระสำคัญคือ โดรนที่ไม่ติดตั้งกล้องบันทึกภาพและน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ไม่ต้องทำ

การขึ้นทะเบียน ส่วนโดรนที่ไม่ติดตั้งกล้องบันทึกภาพแต่น้ำหนักเกิน 2 กิโลกรัม ต้องทำการขึ้นทะเบียน ส่วนโดรนที่ติดตั้งกล้องบันทึกภาพต้องทำการลงทะเบียนทุกกรณี และโดรนที่มีน้ำหนักเกินกว่า 25 กิโลกรัมขึ้นไป ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ส่วนการบังคับหรือควบคุมโดรนนั้น ห้ามบังคับโดรนเข้าไปใกล้อากาศยานที่มีนักบิน และห้ามทำการบินโดยมีระยะห่าง ในแนวราบกับบุคคล ยานพาหนะ สิ่งก่อสร้างหรืออาคาร น้อยกว่า 30 เมตร ห้ามทำการบินเข้าไปในบริเวณเขตหวงห้าม เช่น สถานที่ราชการ หน่วยงานของรัฐ โรงพยาบาล เว้นแต่จะได้รับอนุญาต และในการบังคับหรือปล่อยโดรนขึ้นบิน จะต้องสามารถมองเห็นได้ในระยะสายตาตลอดเวลาที่ทำการบิน และห้ามทำการบินภายในระยะ 9 กิโลเมตร (5 ไมล์ทะเล) จากสนามบินหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยานเว้นแต่จะได้รับอนุญาต

ความหมายการสืบสวน และหน้าที่ของตำรวจฝ่ายสืบสวนของสถานีตำรวจ

คำว่า “การสืบสวน” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (10) หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด และมาตรา 17 ได้กำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาได้ ดังนั้น การสืบสวนจึงเป็นอำนาจพื้นฐานของตำรวจทุกคน ซึ่งในสถานีตำรวจทั่วไปนั้น งานสืบสวนถูกกำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน โดยมีหัวหน้าฝ่ายสืบสวนเป็นตำแหน่งรองผู้กำกับสืบสวน มีสารวัตรสืบสวน รองสารวัตรสืบสวน และผู้บังคับหมู่สืบสวนตามลำดับ ซึ่งบุคลากรฝ่ายสืบสวน มีหน้าที่ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด เช่น หน้าที่ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี หรือตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 537/2555 ลงวันที่ 27 กันยายน 2555 ซึ่งกำหนดหน้าที่ไว้ มีสาระสำคัญคือ การดำเนินการสืบสวนการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และสืบสวนจับกุมการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่มีโทษทางอาญา โดยปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และยังมีหน้าที่สืบสวนหาข่าวและงานระบบข้อมูลอาชญากรรม การปฏิบัติงานสืบสวนหาข้อเท็จจริง และหาหลักฐานเพื่อทราบรายละเอียดของการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น รวมทั้งงานสืบสวนภายหลังการรู้ตัวผู้กระทำความผิดทั้งที่เป็นคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจ หรือกรณีมีการจับกุมคนร้ายตามหมายจับของสถานีตำรวจอื่นก็ต้องดำเนินการสืบสวนหาข่าวในพื้นที่เพื่อให้รู้แหล่งและได้รายละเอียดเพียงพอเพื่อให้มีการจับกุม และเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนยังต้องปฏิบัติงานในเชิงการป้องกันปราบปราม

อาชญากรรม หรือรักษาความสงบเรียบร้อยในโอกาสต่างๆ เช่น การจัดงานเทศกาลตามประเพณี หรือการชุมนุมประท้วงในพื้นที่ รวมถึงปฏิบัติงานตามที่หัวหน้าโรงพักมอบหมาย

หลักการสืบสวนคดีอาญานั้น แบ่งตามหลักนิยมได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. การสืบสวนก่อนเกิดเหตุ เป็นการสืบสวนสวนเพื่อรวบรวมข้อมูลต่างๆ ในพื้นที่ของสถานที่ตำรวจก่อนที่จะมีเหตุ เพื่อนำมาใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ซึ่งข้อมูลดังกล่าวต้องครอบคลุมในเรื่องภูมิประเทศ บุคคลในพื้นที่ และสถานที่ต่างๆ ที่มีความสำคัญหรือแนวโน้มก่ออาชญากรรม

2. การสืบสวนหลังเกิดเหตุ เป็นการสืบสวนภายหลังมีเหตุเกิดขึ้นแล้ว เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานการกระทำความผิดมาประกอบคดี รวมถึงติดตามจับกุมผู้ต้องหามาลงโทษต่อไป

เทคนิคการสืบสวน

เป็นวิธีการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ด้วยการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงของคดี หรือปะติดปะต่อเรื่องราวแห่งคดี อันจะนำไปสู่การระบุตัวผู้กระทำผิดหรือติดตามจับกุมตัวผู้กระทำผิด ซึ่งเทคนิคการสืบสวนประกอบด้วย กรรมวิธีการข่าว การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การสังเกตและจดจำ การวิเคราะห์คดีและแผนประทุษกรรม การสำรวจสถานที่ การเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย สายลับ การอำพราง เครื่องมือพิเศษ ยุทธวิธีการตรวจค้น จับกุม การซักถามขยายผล เป็นต้น

คุณสมบัติเด่นของโดรนที่ทำให้สามารถนำมาใช้ในงานสืบสวน

1. ความสามารถในการบินถ่ายภาพและวิดีโอได้จากมุมสูงเหนือระดับสายตา รวมถึงความสามารถในการดูภาพแบบเรียลไทม์ผ่านจอหรือแว่นตาแบบ FPV (First Person View) โดยนักบินหรือผู้บังคับโดรนสามารถบังคับให้โดรนบินสูงต่ำ ปรับระยะการบินได้ใกล้ไกล และยังบังคับให้โดรนบินเข้าหาเป้าหมายหรือบินออกจากเป้าหมายได้ตามที่ต้องการ ซึ่งการบินถ่ายภาพด้วยโดรนจะทำให้ได้ภาพในมุมกว้าง อยู่เหนือเป้าหมายหรือบินไต่ระดับไปอยู่ระดับเดียวกับเป้าหมาย โดยควบคุมให้หันทิศทางไปได้ตามที่ต้องการ แตกต่างจากกล้องวงจรปิด (Closed-Circuit Television) หรือกล้อง CCTV ที่มีมุมกล้องหรือทิศทางที่คงที่และต้องรอให้เป้าหมายวิ่งเข้ามาอยู่ในวิถีก้อง กล้อง CCTV จึงมีมุมมองที่ค่อนข้างจำกัดกว่าโดรน นอกจากนี้โดรนยังมีขนาดและน้ำหนักที่ค่อนข้างเบาสามารถพกพาหรือนำติดรถตำรวจไปใช้งานในสภาพพื้นที่ต่าง ๆ ได้ค่อนข้างสะดวก แม้ปัจจุบันการ

บังคับโดรน กฎหมายยังกำหนดให้ต้องบินอยู่ในระยะสายตา แต่ในอนาคตเชื่อว่าต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและในการรักษาความสงบเรียบร้อย

2. โดรนบินขึ้นลงได้แม้มีพื้นที่ไม่มาก ทำให้มีความสะดวกหากนำโดรนไปขึ้นบินในสถานที่แคบหรือมีพื้นที่น้อย และยังสามารถบินสำรวจ หรือบินเหนือสภาพภูมิประเทศที่มีความอ่อนไหว หรือยากต่อการเข้าตรวจสอบจากภาคพื้นดิน หรือกรณีมีเหตุการณ์ที่คนร้ายหรือผู้ก่อเหตุอยู่ในที่สูง เช่น มีคนร้ายจับกุมตัวประกันอยู่บนตึกสูง หรือมีคนกำลังจะฆ่าตัวตายโดยกระโดดลงจากตึกสูง ก็สามารถใช้อโดรนบินเข้าไปใกล้ในระดับเดียวกับเป้าหมาย ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเห็นภาพในมุมมองที่ชัดเจน ช่วยในการเจรจาต่อรอง หรือใช้ในการวางแผนเพื่อเข้าช่วยเหลือระงับเหตุ

3. ในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ได้มีการนำโดรนไปใช้งานอย่างกว้างขวางในหลายลักษณะในการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น

3.1 การบินดูที่เกิดเหตุคดีจราจร (Traffic Accident Scene Investigations)

3.2 การค้นหาคนหาย (Search for Missing Persons)

3.3 การระบุตำแหน่งที่อยู่ของผู้ต้องสงสัย (Location of Suspects)

3.4 การบินในการไล่ล่าหรือค้นหา (Perquisitions)

3.5 ปฏิบัติการช่วยชีวิต (Rescue Operations)

3.6 ตรวจสอบการกระทำฝ่าฝืนกฎหมายต่างๆ ที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อย (Detection of Illegal Activities or Operation Related to Public Safety)

3.7 ตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ที่มีความอ่อนไหว (Securing Sensitive Areas)

3.8 สืบสวนที่เกิดเหตุคดีอาญา (Crime Scene Investigations)

3.9 ตรวจสอบสถานการณ์ต่างๆ ที่มีผู้คนมารวมตัว เช่น กีฬา ดนตรี การชุมนุม (Surveillance of Public Events)

3.10ปราบปรามคดีที่เกี่ยวข้องยาเสพติด (The Anti-drug Fight)

โดยตำรวจในอเมริกามีการจัดตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เรียกว่า Police Drone Pilots Team ไว้สนับสนุนกรณีเมื่อเกิดเหตุร้าย เจ้าหน้าที่ตำรวจจะส่งโดรนขึ้นบินเพื่อเสริมกำลังภาคพื้นดิน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยในอเมริกาบางแห่ง ยังได้จัดตั้งศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับโดรนโดยเฉพาะ เช่น Center for the Study of the Drone ของมหาวิทยาลัย Bard College ในนิวยอร์ก เป็นต้น

4. โดรนปัจจุบันที่จำหน่ายกันตามท้องตลาดมาจากหลายค่าย เช่น สหรัฐอเมริกา จีน โดย โดรนค่ายจีน เป็นโดรนที่ค่อนข้างได้รับความนิยมและครองตลาดในประเทศไทย ซึ่งอาจเป็นเพราะประเทศไทยอยู่ใกล้กับจีน และประเทศจีนเป็นประเทศใหญ่ที่มีประชากรมาก และประเทศจีนให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีโดรนในเชิงพาณิชย์ มีการคิดค้นและพัฒนากันมาเป็นระยะเวลายาวนาน และยังมีการนำโดรนไปใช้ในกิจการตำรวจ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นโดรนจากค่ายใด ด้วยประสิทธิภาพและเทคโนโลยี คุณสมบัติและฟังก์ชันต่างๆ ของโดรนที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทำให้โดรนสามารถนำมาใช้ในงานสืบสวนได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 1 หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในอเมริกา เพิ่มจำนวนในการนำโดรนเข้ามาใช้งาน
(<https://www.wndu.com/content/news/Law-enforcement-agencies-turning-to-drones-to-fight-crime-483866481.html>)

รูปแบบการนำโดรน (Drone) มาใช้ในงานสืบสวนของสถานีตำรวจ

1. ใช้โดรนในการสืบสวนก่อนเกิดเหตุ ตัวอย่างเช่น ชุดสืบสวนของสถานีตำรวจได้รับแจ้งจากสายข่าวหรือสายลับ ซึ่งอาจเข้าข่ายผิดกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย ชุดสืบสวนสามารถส่งโดรนขึ้นบินตรวจสอบหาข่าวหรือสังเกตการณ์ล่วงหน้า โดยดำเนินการไปพร้อมชุด

สืบสวนหาข่าวในภาคพื้นดิน หรือกรณีการรักษาความสงบเรียบร้อยทั่วไป ชุดสืบสวนอาจส่งโดรนขึ้นบินสืบสวนหาข่าว เผื่อระวังในพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงที่เคยมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ก็สามารถส่งโดรนบินตรวจตรา เพื่อเป็นการป้องปรามเผื่อระวังมิให้มีการกระทำความผิด นอกจากนี้ชุดสืบสวนยังใช้โดรนในการบินตรวจสอบภูมิประเทศเพื่อนำข้อมูลมาทำแผนที่อาชญากรรม หรือปักหมุดทำแผนที่อาชญากรรมในบริเวณที่มีคดีเกิดขึ้นบ่อย ซึ่งการใช้โดรนในการสำรวจจะทำให้เห็นภาพจากมุมสูงทำให้เกิดความความถูกต้อง แม่นยำ ในการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์ในการป้องกันเหตุ

2. ใช้โดรนบินถ่ายภาพเป้าหมายที่จะเข้าดำเนินการปิดล้อมตรวจค้น โดยสามารถนำภาพถ่ายจากโดรน มาใช้เป็นเอกสารหลักฐานประกอบการทำคำร้องขอหมายค้นต่อศาล แทนการลาดตระเวนเข้าไปถ่ายภาพทางภาคพื้นดิน ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 69 ในการค้นจะกระทำเพื่อพบและยึดสิ่งซึ่งมีไว้ หรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือเพื่อพบบุคคลตามหมายจับ โดยในการขอหมายค้นนั้น เมื่อฝ่ายสืบสวนของสถานีตำรวจพบเป้าหมายที่จะเข้าปิดล้อมตรวจค้นแล้ว ฝ่ายสืบสวนจะต้องจัดทำเอกสารเพื่อยื่นคำร้องขอหมายค้นต่อศาลในเขตพื้นที่ ดังนั้นเพื่อให้ได้ภาพถ่ายบ้านเป้าหมายประกอบคำร้องขอต่อศาล ชุดสืบสวนสามารถใช้โดรนบินถ่ายภาพบ้านเป้าหมายจากมุมสูงและบริเวณโดยรอบ ซึ่งนอกจากนำภาพถ่ายจากโดรนมาประกอบการขอหมายค้นแล้ว ยังนำภาพถ่ายดังกล่าว มาช่วยใช้ในการวางแผนเข้าปิดล้อมตรวจค้นได้อีกด้วย อย่างไรก็ตามในการบินถ่ายภาพบ้านเป้าหมายต้องมียุทธวิธีในการบินโดรน ซึ่งเจ้าหน้าที่สืบสวนผู้บังคับโดรนต้องมีทักษะการบินซึ่งจะต้องมีการฝึกฝนและพัฒนาทักษะกันไปในโอกาสต่อไป

3. ใช้โดรนในการกิจกวาดล้างประจำเดือนของสถานีตำรวจ โดยหน่วยเหนือจะกำหนดให้สถานีตำรวจในสังกัดดำเนินการกวาดล้างตรวจค้นประจำเดือน เช่น ทุกวันที่ 10, 20 และ 30 ของเดือน ซึ่งฝ่ายสืบสวนของสถานีตำรวจ จะออกหาบ้านเป้าหมายที่จะเข้ากวาดล้างตรวจค้นเพื่อให้มีผลการจับกุมของสถานีตำรวจรายงานหน่วยเหนือต่อไป โดยการสำรวจบ้านเป้าหมายสามารถส่งโดรนบินสำรวจในบริเวณกว้าง การบินโดรนสำรวจจะมีประโยชน์ในการนำมาวางแผนการจัดกำลังตำรวจให้เหมาะสมกับพื้นที่ ดูทิศทางเข้าออกหมู่บ้าน ซึ่งต้องมียุทธวิธีในการบินโดรน ไม่บินเหนือเป้าหมายตรง ๆ เพื่อไม่ให้เป้าหมายรู้ตัว

4. ใช้โดรนช่วยสืบสวนจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับ โดยทั่วไปหมายจับมีอยู่ 2 กรณี คือ หมายจับของสถานีตำรวจเจ้าของพื้นที่เป็นเจ้าของหมายจับ กับหมายจับที่ออกโดยสถานีตำรวจอื่นหรือหน่วยงานอื่นเป็นเจ้าของหมายจับ ซึ่งกรณีหมายจับเป็นของสถานีตำรวจอื่นหรือหน่วยงานอื่น

อาจมีการสืบทราบว่ามีผู้ต้องหาตามหมายจับหลบหนีเข้ามาพักอาศัยในพื้นที่ของสถานีตำรวจเจ้าของพื้นที่ และได้ประสานการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนเจ้าของพื้นที่ที่ผู้ต้องหาหนีมาหลบซ่อนให้ช่วยตรวจสอบบ้านหรือบริเวณที่ผู้ต้องหาคาดว่าหนีมาหลบซ่อน ว่ามีอยู่จริงหรือมีสภาพพื้นที่อย่างไร ซึ่งชุดสืบสวนเจ้าของพื้นที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบตามที่ได้รับทราบมา ชุดสืบสวนเจ้าของพื้นที่ก็สามารถส่งโดรนขึ้นบินขึ้นสำรวจบริเวณที่ได้รับแจ้ง ควบคู่ไปกับการสืบสวนหาข่าวทางภาคพื้นดิน เพื่อตรวจสอบและวางแผนการเข้าจับกุมต่อไป

5. ใช้โดรนช่วยสืบสวนจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ ซึ่งชุดสืบสวนจะต้องวางแผนสืบสวนหาข่าวจากสายลับหรือประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ได้เป้าหมายที่จะเข้าดำเนินการจับกุม ซึ่งบางครั้งการจะได้เป้าหมายเพื่อเข้าจับกุมเป็นเรื่องที่ยากลำบาก เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์ผู้ค้ายาเสพติดรู้เท่ากันวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ค้ายาเสพติดมีวิธีการติดต่อสื่อสารและหลบหลีกการถูกจับกุม และมีวิธีการรับส่งยาเสพติดรูปแบบใหม่ๆ การนำโดรนเข้ามาช่วยในการบินสำรวจหาเป้าหมายหรือบินสำรวจบ้านเป้าหมายที่เคยมีประวัติการค้ายาเสพติดก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เข้ามาช่วยในการจับกุมคดียาเสพติด หรือใช้โดรนช่วยในการสังเกตการณ์ในการตั้งด่านสกัดกั้นยาเสพติดบนถนนหลวงสายหลัก หรือถนนสายรองที่ไม่มีกล้องวงจรปิด (CCTV) ติดตั้ง หรือตามทางร่วมทางแยกถนนสายหลักที่ไม่มีการติดตั้งกล้องอ่านป้ายทะเบียนรถ (License Plate) ก็จะทำให้การจับกุมคดียาเสพติดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. ใช้โดรนช่วยในการสืบสวนจับกุมคดีการพนัน ซึ่งเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนต้องรับผิดชอบออกสืบสวนหาข่าวและเข้าจับกุมเพื่อให้มีผลคดี โดยสถานที่ที่ลักลอบเล่นการพนันอาจเป็นสถานที่ที่ผู้เล่นเคยเล่นอยู่ประจำ หรือเป็นสถานที่ใหม่ ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุม และเมื่อชุดสืบสวนได้สืบทราบว่าการลักลอบเล่นการพนัน หากพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ไม่สะดวกในการส่งสายลับหรือชุดสืบสวนเข้าไปตรวจสอบว่ามีการลักลอบเล่นกันจริงหรือไม่ ชุดสืบสวนก็สามารถใช้โดรนบินตรวจสอบบริเวณที่คาดว่าจะมีการลักลอบเล่นการพนัน โดยบินดูจากภาพมุมสูงซึ่งในการบินจะต้องมียุทธวิธีในการบินและคำนึงในเรื่องการอำพราง ซึ่งหากพบว่ามีคามผิดปกติบริเวณพื้นที่เป้าหมาย ชุดสืบสวนก็สามารถนำมาวางแผนในการจัดกำลังเข้าจับกุม การวางกำลังปิดทางเข้าออก หรือเส้นทางหลบหนีของนักพนันต่อไป

7. ใช้โดรนช่วยในการจับกุมคดีคนต่างด้าวลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ซึ่งในพื้นที่ของสถานีตำรวจนอกจากมีคนงานต่างด้าวลักลอบเข้ามาทำงานโดยผิดกฎหมายแล้ว ในพื้นที่ของสถานีตำรวจ

อาจใช้เป็นเส้นทางลำเลียง หรือใช้เป็นจุดพักแรงต่างตัวของพวกที่ลักลอบนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้านเพื่อลำเลียงต่อไปยังพื้นที่อื่น หรือหากในพื้นที่ของสถานีดำรวจมีจุดหรือบริเวณที่น่าสงสัยอันเนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมกับการซุกซ่อนคนต่างด้าว หรือมีการข่าวรายงานว่าอาจเป็นจุดแวะพักของแรงงานต่างด้าวใช้เป็นเส้นทางผ่านไปยังที่อื่นก็สามารถส่งโดรนขึ้นบินตรวจสอบในบริเวณพื้นที่ต้องสงสัยได้ โดยทำงานควบคู่กับเจ้าหน้าที่ชุดภาคพื้นดิน เพื่อหาแหล่งซุกซ่อน หรือสังเกตความผิดปกติต่างๆ จากภาพมุมสูงที่อาจมีสัญญาณบ่งบอกว่าอาจเป็นที่ซุกซ่อน หรือมีการลักลอบใช้พื้นที่ดังกล่าวเป็นจุดพัก หรือจุดลำเลียงคนงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

8. ใช้โดรนช่วยในการสืบสวนจับกุมคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ซึ่งคดีค้ามนุษย์ส่วนมากมักเกี่ยวข้องกับการลักลอบขนแรงงานต่างด้าวจากจังหวัดหนึ่งไปยังอีกจังหวัดหนึ่ง หรือในจังหวัดเดียวกันจากพื้นที่หนึ่งส่งไปยังอีกพื้นที่หนึ่งโดยใช้ยานพาหนะรถยนต์ในการขนส่ง โดยอาจมีการกระทำการในลักษณะเป็นเครือข่ายที่มีการแบ่งหน้าที่กันทำ หรือมีการติดต่อประสานงานและรับส่งแรงงานผิดกฎหมายกันเป็นทอดๆ มีจุดแวะพักนอนระหว่างทางเพื่อหลบเลี่ยงการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนเส้นทางหลวง ซึ่งจุดแวะพักเหล่านี้ โดยทั่วไปผู้กระทำผิดมักใช้จุดเดิมไม่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากมีความปลอดภัยและซ่อนเร้นจากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งหากสถานีดำรวจได้รับรายงานจากสายลับหรือมีการข่าวในทางการสืบสวน หรือเป็นการขยายผลการจับกุมเครือข่ายค้ามนุษย์ที่ถูกจับกุมแล้วจากในท้องที่อื่นให้ช่วยดำเนินการตรวจสอบในพื้นที่ของสถานีดำรวจ ที่ต้องสงสัยว่าจะเป็แหล่งพักพิง ขนถ่ายแรงงานผิดกฎหมายซึ่งอยู่ในเครือข่ายผู้กระทำผิดเดียวกัน กรณีเช่นนี้ชุดสืบสวนก็สามารถส่งโดรนขึ้นบินตรวจสอบบริเวณพื้นที่เป้าหมายประกอบการตรวจสอบในภาคพื้นดินได้อีกช่องทางหนึ่ง

9. ใช้โดรนช่วยสืบสวนจับกุมในคดีที่เป็นการกระทำความผิดบนท้องถนนหลวงหรือถนนสาธารณะในเมือง โดยใช้โดรนบินตรวจตราบนถนนในเขตพื้นที่ที่มีการข่าวว่ามีพวกมิจฉาชีพมาเรียไรหรือมีรถยนต์ที่ต้องสงสัยเข้ามาปล่อยเงินกู้ให้กับชาวบ้านร้านค้า ในเขตเมือง หรือเทศบาล ชุดสืบสวนสามารถใช้โดรนบินตรวจสอบรถยนต์ต้องสงสัยในมุมสูงแล้วสังเกตรถที่ต้องสงสัยหรือกลุ่มคนต้องสงสัย ที่มาปล่อยเงินกู้ หรือมาจอดเรียไรตามท้องถนน หากพบรถหรือกลุ่มคนต้องสงสัย ก็ให้โดรนทำการบันทึกภาพหรือวิดีโอไว้เป็นหลักฐาน และส่งสายสืบภาคพื้นดินเข้าดำเนินการตรวจสอบต่อไป

10. ใช้โดรนช่วยในการสืบสวนจับกุมคดีเกี่ยวกับป่าไม้หรือทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งสภาพภูมิประเทศอาจเป็นพื้นที่ที่ยากต่อการเข้าถึงซึ่งอยู่ในระยะสายตาแต่เข้าถึงลำบาก หรือหากต้องใช้กำลังพลในการเดินเท้าเดินทางเข้าไป ผู้บุกรุกป่าหรือผู้กระทำผิดอาจไหวตัวและหลบหนีไปเสียก่อน

และอาจไม่พบหลักฐานหรือของกลางที่ใช้ในการกระทำผิด ดังนั้น การใช้โดรนบินสำรวจในบริเวณที่สงสัยว่าอาจกำลังมีการลักลอบตัดไม้ หรือแผ้วถางป่า หรือทำเกษตร ในบริเวณพื้นที่หวงห้าม จะช่วยให้พบการกระทำผิดได้ง่ายขึ้นและยังสามารถถ่ายภาพหรือบันทึกวิดีโอไว้เป็นหลักฐาน นอกจากนี้ในการบินโดรนสำรวจป่า ยังสามารถใช้ในกรณีการรับแจ้งเหตุ เช่น รับแจ้งว่ามีช้างป่าตาย หรือมีคนพลัดหลงป่าหาทางออกจากป่าไม่ได้ ก็สามารถใช้โดรนบินค้นหาประกอบการค้นหาของชุดกู้ภัยทางภาคพื้นดิน

11. ใช้โดรนติดตามรถต้องสงสัยบนถนนหลวงสายหลัก และสายรอง โดยเป็นกรณีที่ชุดสืบสวนของสถานีตำรวจ ได้รับแจ้งหรือได้รับการประสานจากสถานีตำรวจพื้นที่ข้างเคียง หรือได้รับแจ้งจากศูนย์วิทยุ ให้ดำเนินการสกัดรถหรือทำการหยุดรถเพื่อตรวจสอบรถที่ต้องสงสัยที่อาจเกี่ยวข้องกับการทำความผิด ชุดสืบสวนสามารถส่งโดรนขึ้นบินดูรถที่ต้องสงสัยในมุมสูงเหนือถนนสายหลักหรือสายรองที่กำลังมุ่งหน้าเข้ามาในพื้นที่ตามที่ได้รับรายงาน หรือบินดูรถต้องสงสัยว่าวิ่งผ่านมาถึงจุดใดแล้ว ซึ่งจะเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวน และเจ้าหน้าที่สายตรวจรถยนต์ที่อยู่ภาคพื้นดินในการสกัดจับ หรือดักรถตามจุดต่าง ๆ มิให้รถต้องสงสัยผ่านหลบหนีไปได้

12. ใช้โดรนช่วยในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ (Crime scene) กรณีเมื่อพนักงานวิทยุได้รับแจ้งจากผู้เสียหายหรือพลเมืองดี ว่ามีเหตุเกิดขึ้นที่ใดที่หนึ่งในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และได้แจ้งให้ร้อยเวรสอบสวนทราบเพื่อออกตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ชุดสืบสวนสามารถส่งโดรนบินขึ้นสำรวจบริเวณโดยรอบบริเวณที่เกิดเหตุ เพื่อสำรวจทิศทางหลบหนีของคนร้าย หรือบินตรวจสอบบริเวณที่น่าสงสัยในมุมสูง ซึ่งอาจพบหลักฐานเกี่ยวกับคนร้ายที่หลบหนี หรืออาจพบทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย ซุกซ่อนอยู่ในป่าใกล้เคียง นอกจากนี้ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุมุมสูงจากโดรนในคดีสำคัญๆ ยังสามารถนำมาใช้ทำแผนที่สถานที่เกิดเหตุในการวิเคราะห์หรือติดตามตัวคนร้ายที่ยังหลบหนีได้

13. ใช้โดรนช่วยตรวจสอบเรื่องราวร้องเรียนที่ส่งมาให้สถานีตำรวจดำเนินการตรวจสอบ ซึ่งฝ่ายสืบสวนมีหน้าที่ในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ซึ่งปัญหาในทางปฏิบัติของการดำเนินการเรื่องร้องเรียน คือ หนังสือร้องเรียนมักไม่ระบุข้อมูลรายละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือบ้านที่มีผู้ถูกร้องเรียน บางครั้งยากแก่การพิสูจน์ทราบ หรือบางครั้งสถานที่ตามที่ระบุในหนังสือร้องเรียนไม่ใช่คำเรียกที่เป็นภาษาทางการ จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนที่ต้องออกสืบสวนหาพยานหลักฐานว่าเรื่องที่ร้องเรียนมีมูลความจริงหรือเป็นการกลั่นแกล้ง หรือแม้แต่

ต้องตรวจสอบว่า สถานที่ตามร่องเรียนนั้นจริงหรือไม่ นอกจากใช้ชุดสืบสวนภาคพื้นดินออกสืบสวนหาข่าวแล้ว ยังอาจนำโดรนมาช่วยในการบินสำรวจพื้นที่ เพื่อให้สามารถระบุบ้านเป้าหมายตามร่องร่องเรียนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

14. ใช้โดรนในการตรวจสอบติดตามบุคคลพันโท ซึ่งในการตรวจสอบบุคคลพันโท บางครั้งที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของบุคคลพันโท อาจไม่ตรงกับทะเบียนบ้านหรือสถานที่อยู่จริงในพื้นที่ ทำให้เมื่อเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนลงพื้นที่เข้าตรวจสอบมักไม่พบตัว หรือไม่พบบ้านบุคคลพันโทตามที่ข้อมูลระบุไว้ เพราะบางสถานที่นั้นอยู่ห่างไกล หรือมีสภาพภูมิประเทศที่ยากลำบากในการเข้าถึง ซึ่งหากเมื่อเข้าถึงพิกัดและดำเนินการตรวจสอบแล้ว ไม่พบทั้งบ้านหรือไม่พบตัวบุคคลพันโทตามที่ได้แจ้งข้อมูลไว้ก็ยิ่งทำให้สิ้นเปลืองทั้งเวลาและทรัพยากรน้ำมันรถ กรณีเช่นนี้ การใช้โดรนบินตรวจสอบสภาพพื้นที่ที่ยากต่อการเข้าถึงในเบื้องต้นอาจเป็นประโยชน์ในการตรวจเยี่ยมบุคคลพันโท

15. ใช้โดรนทำหน้าที่เป็นยามชายฝั่ง ในการออกตรวจตราเฝ้าระวังการกระทำความผิดบริเวณพื้นที่ที่เป็นชายฝั่งทะเล ชายฝั่งแม่น้ำลำคลอง ก็สามารถนำโดรนขึ้นบินตรวจตราสภาพภูมิประเทศ เพื่อเฝ้าระวังและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยชีวิตความเป็นอยู่ของผู้อยู่อาศัยที่ประกอบกิจกรรมริมแม่น้ำลำคลอง และตามชายฝั่ง โดยใช้โดรนในการบันทึกภาพหรือวิดีโอซึ่งหากพบมีการกระทำความผิดหรือสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด ก็จะได้ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจภาคพื้นดินเข้าตรวจสอบในทันที

16. ใช้โดรนบินตรวจตราในช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ หรือวันสำคัญต่างๆ ที่ผู้คนสัญจรเดินทางกลับภูมิลำเนา ชุดสืบสวนสามารถนำโดรนขึ้นบินตรวจตรา เฝ้าระวัง รักษาความสงบเรียบร้อย หรืออาจบินตรวจสอบพบกำลังเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน เช่น มีรถพลิกคว่ำ หรือมีรถกำลังตกถนน หรือพบเหตุต้องการความช่วยเหลือในจุดที่ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ผ่านมาพบ ก็สามารถแจ้งศูนย์วิทยุให้แจ้งชุดช่วยเหลือภาคพื้นดินเข้าช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที หรือใช้โดรนในการบินตรวจตราดูความหนาแน่นของการจราจร ปริมาณรถบนท้องถนนในช่วงเทศกาล รวมทั้งบินตรวจสอบการตั้งด่านหรือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนท้องถนน หากพบปัญหา หรือต้องการกำลังเสริมก็สามารถประสานกำลังเข้าช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที

17. การใช้โดรนบินเฝ้าระวังในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยงต่าง ๆ ที่มีความสำคัญในพื้นที่ ซึ่งจุดดังกล่าวอาจยังไม่มีติดตั้งกล้องวงจรปิด (Closed-Circuit Television) หรือมีกล้อง CCTV

แต่ชำรุดใช้การไม่ได้ หรืออาจเป็นกรณีการใช้โดรนทำงานร่วมกับกล้องวงจรปิด ในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยงในช่วงที่มีงานหรือเทศกาลสำคัญเพื่อเฝ้าระวังและการป้องกันเหตุ เช่น งานวัดประจำปี หรืองานรื่นเริงต่าง ๆ ที่จัดอยู่ประจำในพื้นที่ และเคยประวัติการเกิดเหตุคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น โจรกรรม รถจักรยานยนต์ในงาน หรือล้วงกระเป๋า ก็อาจใช้โดรนบินตรวจตราเหนือบริเวณงาน ให้คนร้ายเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าลงมือกระทำความผิดเสริมจากกล้องวงจรปิดที่ติดตั้งในจุดสำคัญ หรือใช้โดรนบินเฝ้าระวังบริเวณที่ได้รับแจ้งว่าจะมีกลุ่มวัยรุ่นแอบการลักลอบซื้อขายหรือส่งมอบยาเสพติดกันในงาน รวมถึงตรวจตราเฝ้าระวังการกระทำความผิดอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

18. สถานีตำรวจในบางพื้นที่ อาจมีขอบเขตหรือรอยต่อกับพื้นที่อื่นที่มีสภาพพื้นที่เป็นแนวภูเขา หรือสภาพพื้นที่เป็นท้องทุ่งมีน้ำท่วมขังตลอดปี ที่ไม่สะดวกในการเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจมีกรณีที่ได้รับแจ้งว่ามีเหตุเกิด หรือมีคดีเกิดขึ้นในพื้นที่บริเวณดังกล่าว โดยที่เบื้องต้นยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าจุดเกิดเหตุอยู่นั้นอยู่ในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจใด กรณีเช่นนี้ก็สามารถใช้โดรนบินตรวจสอบในมุมสูง เพื่อตรวจสอบจุดที่เกิดเหตุ บันทึกภาพรายงานผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อพิจารณาตัดสินใจ หากพบว่าจุดเกิดเหตุไม่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ จะได้ดำเนินการประสานไปยังสถานีตำรวจข้างเคียงซึ่งเป็นเจ้าของสถานที่เกิดเหตุ เพื่อทราบและมาตรวจสถานที่เกิดเหตุต่อไป

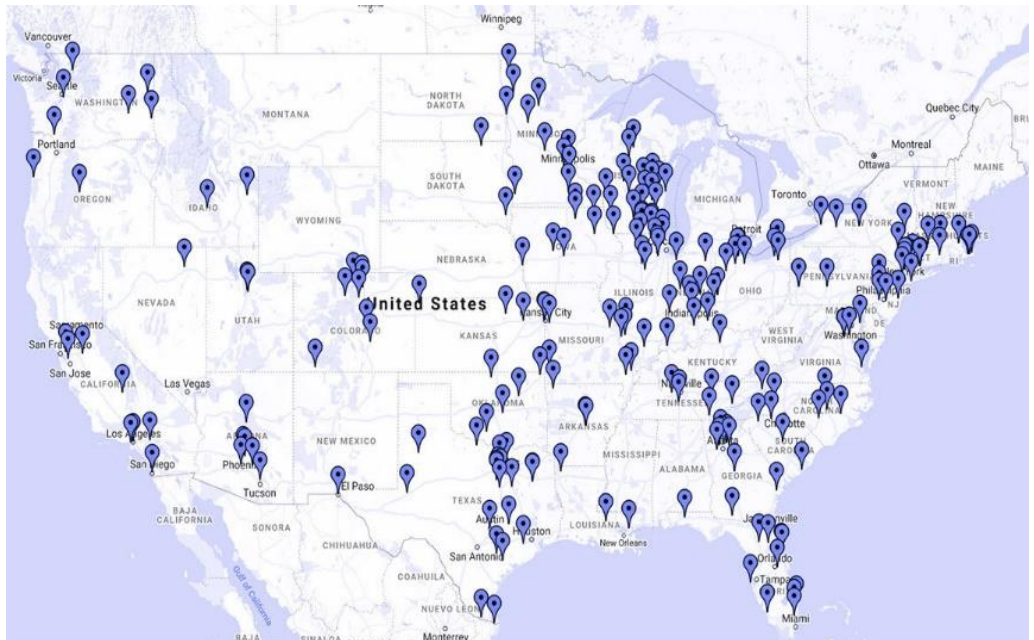
19. ในคดีสำคัญที่มีการจับกุมผู้ต้องหา และผู้ต้องหาได้ให้การรับสารภาพ สถานีตำรวจอาจต้องจัดให้มีการนำตัวผู้ต้องหาไปนำขึ้นสถานที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ หรือพาไปชี้จุดต่างๆ ที่สำคัญแห่งคดี หรือพาไปเอาทรัพย์สินหรือของกลางในคดีเพิ่มเติม ซึ่งหากเป็นคดีที่สำคัญหรือเป็นคดีที่อยู่ในความสนใจของประชาชน จะต้องมีการวางแผนในการนำตัวผู้ต้องหาไปยังจุดต่างๆ เพื่อป้องกันเหตุร้ายที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากอาจมีประชาชนหรือญาติของผู้เสียหายที่มารอดูหน้าผู้ต้องหา และรอการทำแผนหรือดูการนำขึ้นที่เกิดเหตุ ซึ่งอาจมีการเตรียมการจะประชาสัมพันธ์ผู้ต้องหา ชุดสืบสวนสามารถใช้โดรนขึ้นบินสำรวจบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่จะพาผู้ต้องหาไปทำแผนหรือจุดต่าง ๆ โดยประสานการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดภาคพื้นดินอย่างใกล้ชิด หากพบกรณีมีกลุ่มคนหรือญาติของผู้เสียหายเริ่มรวมตัว ก็จะได้รับประสานชุดภาคพื้นดินเข้าตรวจสอบหรือเข้าเจรจาในทันที รวมทั้งการจัดวางกำลังตำรวจในการป้องกันเหตุขณะนำขึ้นที่เกิดเหตุ หรือพาไปชี้จุดต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

20. การใช้โดรนบินค้นหามหาบ้านหรือจุดที่ผู้ต้องหาหลบหนีการจับกุมมาหลบซ่อน ในกรณีมีคดีสำคัญเกิดในพื้นที่ของสถานีตำรวจ โดยผู้ก่อเหตุได้หลบหนีการจับกุม และชุดสืบสวนได้ติดตาม

ไล่ล่าตัวผู้ต้องหา ชุตสืบสวนอาจไม่ทราบทิศทางหรือจุดที่ตั้งบ้านที่ผู้ต้องหาไปหลบซ่อน ว่าอยู่ห่างจากเสาโทรศัพท์ที่ตรวจพบสัญญาณไปทิศทางใด หรืออาจทราบทิศทางจากเสาโทรศัพท์แต่ไม่ทราบจุดหรือบ้านที่คาดว่าผู้ต้องหาหลบซ่อนอยู่ว่าเป็นหลังใด กรณีเช่นนี้ ชุตสืบสวนสามารถส่งโดรนขึ้นบินตรวจสอบบริเวณพื้นที่ในมุมสูง เพื่อประเมินสถานการณ์และวางแผนเข้าจับกุมผู้ต้องหาต่อไป

21. การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุตสืบสวนต้องปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ ในภารกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภารกิจในการตั้งด่านตรวจ หรือหากเป็นพื้นที่ที่มีการแข่งรถบนท้องถนน ซึ่งการเห็นภาพผ่านโดรนจากมุมสูง จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจภาคพื้นดิน สามารถเฝ้าระวัง หรือวางแผนจัดกำลังเตรียมรับมือกับกลุ่มนักซึ่งผู้แข่งรถได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสามารถบันทึกภาพหรือวิดีโอขณะมีการแข่งรถไว้เป็นหลักฐานในการกระทำผิดประกอบการจับกุม ซึ่งโดรนที่นำมาใช้ควรมีความสามารถในการจับภาพและบันทึกภาพได้เป็นอย่างดีในเวลากลางคืน และมีความเร็วในการบิน

22. ในการจับกุมผู้ต้องหา ภาพถ่ายหรือวิดีโอที่ถ่ายหรือบันทึกจากโดรน สามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานประกอบคดี หรือประกอบในการจัดทำบันทึกการจับกุมของฝ่ายสืบสวน เพื่อส่งต่อให้ร้อยเวรพร้อมตัวผู้ต้องหาและของกลาง หรืออาจนำภาพถ่ายมาประกอบการจัดทำรายงานการสืบสวนในคดีที่ยังจับกุมตัวผู้ต้องหาไม่ได้ เพื่อรายงานความคืบหน้าของคดีให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบ และยังสามารถนำภาพถ่ายหรือวิดีโอมาจัดรูปแบบในการนำเสนอในการประชุมติดตามความก้าวหน้าของคดี กรณีมีผู้บังคับบัญชาระดับสูงลงมาติดตามความคืบหน้าของคดี

ภาพที่ 2 แสดงพิกัดหน่วยงานตำรวจในอเมริกาที่นำโดรนมาช่วยในการปฏิบัติงาน
(<https://www.pogo.org/analysis/2018/09/these-police-drones-are-watching-you/>)

สิ่งที่ต้องคำนึงเมื่อนำโดรนเข้ามาใช้งานสืบสวนของสถานีตำรวจ

1. ผู้บังคับบัญชาของสถานีตำรวจ บุคลากรต่าง ๆ รวมถึงชุดสืบสวนของสถานี ต้องมีทัศนคติในเชิงบวกและเปิดใจรับการนำโดรนเข้ามาใช้งานสืบสวน โดยมีความเชื่อว่าโดรนสามารถนำมาใช้ประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้จริง
2. ในการนำโดรนมาใช้งาน เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ควบคุมโดรนหรือนักบินโดรน ต้องมีความชำนาญในการบังคับและควบคุมโดรน รวมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนภาคพื้นดินได้เป็นอย่างดีในการทำคดีต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ควบคุมโดรนต้องมียุทธวิธีในการบินสืบสวน และการบินเชิงอำพรางเป้าหมายทางอากาศ ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องมีการฝึกฝนอบรมไปเป็นลำดับ รวมถึงมีความเข้าใจข้อกฎหมายในการบินโดรนที่ไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่นหรือเกินขอบเขตของกฎหมาย
3. คุณสมบัติของโดรนที่นำมาใช้งานสืบสวน ต้องมีประสิทธิภาพสูงในการบิน มีแบตเตอรี่ที่ทนนานมีระยะเวลาการบินยาวนานเพียงพอ และโดรนต้องมีฟังก์ชันการบินแบบบินไปและกลับมายังที่เดิมได้เมื่อแบตเตอรี่อ่อน รวมถึงสามารถบินหลบเลี่ยงสิ่งกีดขวาง และมีรีโมต

ควบคุมที่มีประสิทธิภาพ ส่วนตัวกล้องติดโดรนต้องมีสมรรถนะสูงในการถ่ายภาพและบันทึกวิดีโอให้มีความคมชัดและได้ความละเอียดเพียงพอในการวิเคราะห์คดีต่างๆ เพื่อนำภาพหรือวิดีโอมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี รวมทั้งโดรนต้องรองรับอุปกรณ์และฟังก์ชันการดูภาพสดสามมิติผ่านแว่นตาในขณะบินแบบ First Person View นอกจากนี้ยังต้องสามารถบันทึกภาพหรือวิดีโอในเวลาจริงได้เป็นอย่างดี โดยทำงานร่วมกับสมาร์ตโฟน

4. ในคดีสำคัญ ๆ ของสถานีตำรวจไม่ว่าเป็นการไล่ล่าคนร้าย การติดตามตัวผู้ต้องหาตามหมายจับ หรือแม้แต่คดีที่มีทรัพย์สินถูกประทุษร้ายนั้น ชุดสืบสวนต้องพยายามนำโดรนไปใช้งานร่วมกับกล้องวงจรปิดในพื้นที่ โดยกล้องวงจรปิดจะเป็นการสืบสวนหาพยานหลักฐานในจุดเกิดเหตุก่อนที่จะมีเหตุเกิดขึ้นและในขณะเกิดเหตุ ส่วนโดรนจะเป็นการสืบสวนติดตามคนร้ายหรือทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้ายภายหลังเหตุเกิดแล้ว ซึ่งหากชุดสืบสวนสามารถนำจุดเด่นของของอุปกรณ์ทั้งสองมาใช้งานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้การบริหารคดีหรือการติดตามตัวคนร้ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากและมีโอกาสประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของโดรนต่องานสืบสวนของสถานีตำรวจ

1. ช่วยประหยัดกำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจในการออกสืบสวนหาข่าว สามารถนำโดรนเข้ามาช่วยในการสืบสวนหรือการวางแผนก่อนเข้าตรวจค้นจับกุมจริง ซึ่งจะทำให้ประหยัดทั้งกำลังพลและลดความสูญเสียของเจ้าหน้าที่ตำรวจกรณีที่มีการจับกุมมีความเสี่ยงจากการต้องปะทะ
2. การบินโดรนช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของสถานีตำรวจ
3. ช่วยให้การค้นหาพยานหลักฐานในทางคดีมีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. อนาคตเมื่อมีผู้พัฒนาโปรแกรมโดรนให้สอดคล้องกับการนำมาใช้ในงานตำรวจก็จะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ตำรวจเกาหลีได้มีการพัฒนาโปรแกรมโดรนในการตรวจจับใบหน้าในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกภาคฤดูหนาว หรือประเทศจีนตำรวจใช้โดรนในการตรวจจับผู้ที่ฝ่าฝืนกฎจราจรบนท้องถนนหลวง ที่สหรัฐอเมริกา ตำรวจมีการนำโดรนมาใช้ในการสืบสวน ซึ่งในอนาคตอันใกล้เมื่อโลกเข้าสู่ยุคแห่งปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เต็มรูปแบบหรือที่เรียกกันภาษาชาวบ้านว่ายุคหุ่นยนต์ โดรนก็จะใกล้เคียงความเป็นหุ่นยนต์มากขึ้น เพื่อปฏิบัติในการกิจต่าง ๆ ตามที่ตั้งโปรแกรมไว้ ตัวอย่างเช่น ในการสืบสวนคดียาเสพติดในอนาคต อาจส่งโดรนขึ้นบินเหนือหมู่บ้านพร้อมกันหลายตัว เพื่อตรวจสอบเป้าหมายแล้วส่งข้อมูลกลับมายังเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมโดรน หรือห้องควบคุมสั่งการโดรนของสถานีว่าบ้านใดมียาเสพติด

ติดชุกซ่อนอยู่ ก็ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดภาคพื้นดินเข้าตรวจค้นจับกุมอย่างทันท่วงที หรืออาจมีผู้คิดค้นโปรแกรมตรวจจับใบหน้าจากมุมสูงตรวจสอบกลุ่มคนที่กำลังชุมนุมอยู่ในที่สาธารณะโดยเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลหมายจับ ที่สามารถระบุได้ว่าบุคคลใดในกลุ่มผู้ชุมนุม มีหมายจับหรือมีข้อมูลประวัติอาชญากรรม

5. ในอนาคตหากมีการนำโดรนเข้ามาใช้ในการสืบสวนอย่างจริงจัง อาจเป็นการปฏิวัติองค์ความรู้ในการทำงานสืบสวน จากการประยุกต์ใช้โดรนในการสะกดรอยติดตาม นอกเหนือจากการสะกดรอยติดตามแบบเดิมตามหลักวิชาการสืบสวน คือ การติดตามสะกดรอยแบบใช้คนเดียว (One Man Method) การติดตามสะกดรอยโดยใช้การเดินเท้าแบบคู่หรือ 2 คน (Two Man Method) และการติดตามสะกดรอยโดยการเดินเท้าแบบทีม (ABC System Method) หรือแม้แต่ในการค้นหาพยานวัตถุในสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งตามหลักวิชาการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ มีวิธีการค้นหาแบบแถวหน้ากระดาน (Strip method) , วิธีการค้นหาแบบแถวหน้ากระดานประยุกต์ (Applied Strip Method or Grid Method), วิธีการค้นหาแบบวงล้อ (Wheel Method), วิธีการค้นหาแบบวงกลมหรือก้นหอย (Spiral Method), วิธีการค้นหาแบบโซน (Zone Method) ซึ่งต่อไปอาจเกิดการคิดค้นองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการค้นหาพยานหลักฐานในบริเวณสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งตัดแปลงจากองค์ความรู้การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุแบบเดิม ๆ และอาจรวมถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการบินโดรนสืบสวนหาข่าว ซึ่งสถานที่ตำรวจต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำหน้าที่บังคับโดรนที่ผ่านการอบรมเป็นเจ้าหน้าที่บินโดรนประจำสถานี มีหน้าที่บินโดรนตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการ หรือบินตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และในฝ่ายสืบสวนของสถานี อาจยกระดับเป็นนักสืบโดรน (Investigative Drone Officer) มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ผ่านการอบรม มีเงินเพิ่มพิเศษ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการสืบสวนติดตามคนร้ายและเป็นนักวิเคราะห์คดีผ่านภาพมุมสูง

ความสำเร็จของการนำโดรนมาใช้ในการสืบสวนของสถานีตำรวจ อาจวัดได้จาก

1. การจับกุมคดีกลุ่มต่างๆ ในกลุ่ม 1 - 4 สถานีตำรวจมีผลการจับกุมแต่รอบเดือนเป็นไปตามเป้าหมายที่ทางหน่วยเหนือกำหนด รวมถึงการจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับในคดีค้างเก่า มีการจับกุมได้เพิ่มมากขึ้น จากการที่นำโดรนเข้ามาช่วยในการทำงาน
2. ประชาชนในพื้นที่ที่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจมากขึ้นจากการนำโดรนมาใช้ ตัวอย่างเช่น เมื่อมีคดีเกิดแล้วผู้ต้องหาหลบหนีการกระทำผิดไปหลบซ่อนอยู่ในพื้นที่ แล้วเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ใช้โดรนช่วยในการค้นหาติดตาม จนพบแหล่งหรือจุดที่คนร้ายหลบซ่อน จน

สามารถวางแผนเข้าจับกุมได้เป็นผลสำเร็จ หรือใช้โดรนในการติดตามทรัพย์สินที่คนร้ายลักไปแล้วนำไปซ่อนในป่า เช่น รถจักรยานยนต์ กลับคืนมาได้สำเร็จ หรืออาจเป็นการใช้โดรนช่วยติดตามคนในครอบครัวที่หายพลัดหลง หรือหนีออกจากบ้านมาเดินอยู่ตามท้องถนน แล้วสามารถติดตามจนพบตัว

อุปสรรคของการนำโดรนมาใช้งานในสืบสวนของสถานีตำรวจ

1. แม้มีการนำโดรนเข้ามาใช้ในงานสืบสวนบ้างแล้วในบางหน่วยงาน เช่น การใช้โดรนไล่ล่าผู้ต้องหาในคดียาเสพติด แต่การนำโดรนมาใช้งานยังเป็นไปเฉพาะหน่วยงาน ยังไม่แพร่หลายและเกิดการยอมรับ และในส่วนการอบรมหรือการพัฒนาบุคลากรนักสืบ หรือการอบรมเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนให้รู้จักและเข้าใจการทำงานของโดรนกียังอยู่ในวงจำกัด ซึ่งยังต้องมีการคิดค้นและพัฒนาองค์ความรู้ในการบินโดรนในเชิงยุทธวิธีสืบสวนอีกมาก ซึ่งองค์ความรู้นี้ไม่สามารถเรียนรู้จากองค์กรภายนอกได้ ต้องอาศัยการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ของตำรวจกันขึ้นมาเอง จึงต้องใช้ระยะเวลาในการสะสมความรู้จากประสบการณ์ทำงานจริง แล้วมีการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่น ส่งต่อกันเป็นทอดๆ จนชำนาญและกลายเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ให้ทุกหน่วยตำรวจได้นำไปใช้ต่อไป

2. ปัจจุบันยังอยู่ในช่วงการเปลี่ยนผ่าน ซึ่งต้องยอมรับว่าบุคลากรของสถานีตำรวจ มีทั้งผู้ที่สนใจในเทคโนโลยีใหม่ๆพร้อมที่จะเรียนรู้การเปลี่ยนแปลง ซึ่งตำรวจในกลุ่มนี้จะเห็นว่าการนำโดรนมาใช้งานในสถานีตำรวจนั้นน่าจะเกิดประโยชน์กับอีกกลุ่มหนึ่ง คือกลุ่มที่เห็นว่าการนำโดรนมาใช้ในงานสืบสวนนั้น อาจจะยังไม่ถึงกับมีความจำเป็น หรือยังมีความเชื่อมั่นในแนวทางการสืบสวนแบบเดิมที่เคยปฏิบัติกันอยู่ และมองว่าการใช้โดรนอาจเป็นการสร้างภาระมากกว่ามองเห็นประโยชน์

3. เนื่องจากโดรนที่นำมาใช้ในงานสืบสวนต้องเป็นโดรนที่มีคุณภาพ ซึ่งอาจมีราคาสูงตั้งแต่หลักพัน ไปจนถึงหลักหมื่น หรือหลักแสน ซึ่งหากโดรนมีปัญหาในระบบเครื่องยนต์กลไก หรือมีปัญหาในเรื่องโปรแกรม การบำรุงรักษา หรือการหาซื้ออุปกรณ์ซ่อมแซมส่วนที่ได้รับความเสียหาย อาจมีความยากลำบาก เนื่องจากในพื้นที่ของสถานีตำรวจอาจยังไม่มีร้านซ่อมหรือมีศูนย์รับซ่อม

4. ขอกฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องโดรน หรือการใช้งานโดรนที่ไม่ไปล้ำสิทธิส่วนบุคคล หรือในการบินเพื่อตรวจตรา สืบสวนหาข่าว หรือติดตามจับกุมคดีต่าง ๆ ยังถือว่าเป็นเรื่องใหม่สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจ รวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำหน้าที่ควบคุมโดรนที่จะต้องเรียนรู้

ทำความเข้าใจข้อกฎหมายให้เกิดความชำนาญในการบังคับโดรน เพื่อให้การบินโดรนอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. สถานีตำรวจควรเริ่มต้นจัดหาโดรนไว้ประจำห้องสืบสวน เพื่อนำโดรนมาใช้ในการสืบสวน โดยมอบหมายให้เจ้าหน้าที่สืบสวนคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ดูแลรักษา ให้เป็นอุปกรณ์ประจำห้องสืบสวน ซึ่งเจ้าหน้าที่เวรสืบสวนประจำวันสามารถนำโดรนไปใช้ในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุร่วมกับร้อยเวรเมื่อได้รับแจ้งเหตุ หรือนำไปใช้ในการสืบสวนหาข่าวในโอกาสต่าง ๆ เพื่อให้ชุดสืบสวนได้สร้างความคุ้นเคยกับโดรน ให้รู้ถึงข้อเด่น ข้อด้อย และปัญหาในการใช้งานโดรน และเพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้และเริ่มพัฒนามุมมองเชิงบวกที่มีต่อโดรน

2. ดำเนินการจัดส่งเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนไปเข้ารับการอบรมการใช้งานโดรนในสถาบันอบรมต่างๆ ซึ่งเริ่มมีหลายแห่งในปัจจุบัน หรืออาจเชิญเจ้าหน้าที่สถาบันที่สอนการบินโดรน มาทำการสอนให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจ แล้วให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่สำเร็จการอบรมนำความรู้ไปถ่ายทอดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจคนอื่นต่อไป และต่อยอดสร้างองค์ความรู้ และความชำนาญในการบินโดรนขึ้นจากประสบการณ์ทำงานจริง โดยปรับองค์ความรู้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

3. ดำเนินการประชาสัมพันธ์และเชิญชวนข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ให้เห็นความสำคัญและรู้จักการนำเทคโนโลยีโดรนมาใช้ ว่ามีประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานสืบสวนได้จริง และจะเป็นรูปแบบการทำงานในอนาคตที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงพ้น ซึ่งข้าราชการตำรวจจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนมุมมองในการเรียนรู้เทคโนโลยีโดรน เพื่อรับมือกับสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ ซึ่งนั่นก็คือ ปัญญาประดิษฐ์

เอกสารอ้างอิง

- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2562). *อากาศยานไร้คนขับ*. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/อากาศยานไร้คนขับ>.
- สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ. (2562). *ความหมายของโดรน*. เข้าถึงได้จาก http://www.dti.or.th/page_bx.php?cid=24&cno=4308.

- สำนักข่าวทีนิวส์ จ.นครปฐม. (2562). *เปิดมิติใหม่แห่งการตามล่า*. เข้าถึงได้จาก <https://www.tnews.co.th/region/381194>.
- สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย. (2562). *หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโดรน และเงื่อนไขการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน*. เข้าถึงได้จาก <https://www.caat.or.th>
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2557). *คู่มือการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนในสถานีตำรวจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ.
- สำนักงานวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). *กฎหมายในการควบคุมการใช้โดรนเพื่อคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว*. เข้าถึงได้จาก https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2561/jun2561-2.pdf
- VOA ภาษาอังกฤษไทย. (2562). *ตำรวจสหรัฐนิยมใช้โดรนในงานสืบสวนสอบสวนมากขึ้น*. เข้าถึงได้จาก <https://www.voathai.com/a/tech-police-drones-tk/4168079.html>.
- Drone Center. (2019). *Public Safety Drone: An Update*, Center for the study of drone at Bard College. Retrieved from <https://dronecenter.bard.edu/public-safety-drones-update>.
- Dronefly. (2019). *Police Law Enforcement Drones: Drone in the field*. Retrieved from <https://www.dronefly.com/police-drone-infographic>
- Project on Government Oversight (POGO). (2019). *These Police Drones are Watching You*. Retrieved from <https://www.pogo.org/analysis/2018/09/these-police-drones-are-watching-you>.
- WNDU-Channel 16. (2019). *Law enforcement agencies turning to drones to fight crime*. Retrieved from <https://www.wndu.com/content/news/Law-enforcement-agencies-turning-to-drones-to-fight-crime-483866481.html>